

Undervisningsbeskrivelse

Termin	Efterår 2023
Institution	VUC Lyngby
Uddannelse	HF
Fag og niveau	Dansk som andetsprog A
Lærer(e)	Maria Rævsgaard Hansen
Hold	23dsaa1

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Introduktionsforløb om genrer og danskfaglige kernebegreber
Titel 2	Litteraturhistorie og kanonforfattere del 1
Titel 3	Litteraturhistorie og kanonforfattere del 2
Titel 4	Litteraturhistorie og kanonforfattere del 3
Titel 5	Helle Helle noveller og samtaleanalyse
Titel 6	Retorik og taler
Titel 7	Avisjournalistik (med fokus på fortællende journalistik)

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Titel 1	Introduktionsforløb om genrer og danskfaglige kernebegreber
Indhold	Kernestof: Tekster: <ul style="list-style-type: none">• Helle Helle: <i>En stol for lidt</i>, 2000• Tove Ditlevsen: ”Erindring”, fra <i>Den Hemmelige Rude</i>, 1961 Supplerende materiale: <ul style="list-style-type: none">• Analysemodel til epik• Analysemodel til lyrik
Omfang	Ca. 0,5 uge
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none">• Forståelse og brug af kernebegreber inden for lyrik og skønlitteratur• Fokus på det relationelle ud fra kursisternes faglige kunnen og forforståelse.
Væsentligste arbejdsformer	Klasserumsundervisning Gruppearbejde ud fra forskellige CL-strukturer

Titel 2	Litteraturhistorie og kanonforfattere del 1: Middelalder (1000-1500-tallet), Oplysningstiden (1700-tallet) og Romantikken (1800-1870)
Indhold	<p>Teori/baggrund:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 'Brug litteraturhistorien' af Mimi Sørensen og Mads Ringvid, ibog Systeme. • 'Litteraturhistorien – på langs og på tværs' af Kjær-Hansen, B. m.fl. ibog Systeme. • Teori om Autenticitetsmarkører og fiktionsmarkører • ”De levende billeders ABC” fra <i>Film skal ses i dansk</i>, af Mimi Olsen <p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Riddervisen <i>Torbens datter</i> • Tryllevisen <i>Germand Gladensvend</i> • Ludvig Holberg: <i>Epistel 91</i> (om kaffedrikning) • Schack von Staffeldt: <i>Indvielsen</i>, 1803 (den splittede romantik) • B.S. Ingemann: <i>I Østen stiger solen op</i>, 1837 (Universalromantik) • Adam Oehlenschläger: <i>Der er et yndigt land</i>, 1819 (Nationalromantik) • Richard Dybeck: <i>Du gamla, du fria</i>, 1844 (Nationalromantik) • N.F.S. Grundtvig: <i>Danmarks Trøst</i>, 1856 (Nationalromantik) • St. St. Blicher: <i>Det er hvidt berude</i>, 1838 (romantisme) • Pharfar: <i>Det er koldt derude</i>, 2016 • H.C. Andersen: <i>Den lille Pige med Svovlstikkerne</i>, 1848 (romantisme) • Emil Aarestrup: <i>Angst</i>, 1838 (romantisme) <p>Supplerende materiale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tidslinje over litteraturhistorien i Danmark • Volvo-reklame hvor Zlatan Ibrahimovic reciterer ”Du gamla, Du fria” https://www.youtube.com/watch?v=cbvdzQ7uVPc • Forskellige malerier fra romantikken, hvor litteraturens motiver og temaer afspejles, bl.a. naturen, familien, menneskets splittelse, dualisme, bl.a.: <ul style="list-style-type: none"> • C. W. Eckersberg: ”Mendel Levin Nathansons ældste døtre, Bella og Hanna” • Caspar David Friedrich: ”Klosteret i egeskoven”, 1810 • Caspar David Friedrich: ”Vandrerens over tågehavet” 1818 • Vilhelm Jacob Rosenstrand: ”Ottende brigades Angreb ved Dybbøl” 1894 • Emil Bærentzen: ”Enkekassedirektør Gerhard Christopher Schram med familie” 1829 • Caspar David Friedrich: <i>Mand og kvinde betragter månen</i>, ca. 1830-35. Pressefoto. <p>Malerier, perspektivering nutid (romantisme):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Allan Otte: <i>Kødet blev jord</i>, 2010. Pressefoto. • Rasmus Bjørn: værk fra udstillingen <i>Suburban Twilight</i> fra 2011. Pressefoto. • Søren Martinsen: <i>Døde elme</i>, 2005. Pressefoto. • Søren Martinsen: <i>City of the Dead</i> (udsnit), 2009. Pressefoto.

Omfang	Ca. 4 uger
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> • Brydningstiden mellem vikingetiden og Middelalderen, de fire æ'er: skæbne, slægt, ære og hævn, og hvordan disse afspejles i folkeviserne • Hvad er Oplysningstiden? Hvilke tanker dominerede i Oplysningstiden? Holbergs betydning for Danmark og litteraturens rolle i Oplysningstiden • Splittelse og harmoni som temaer inden for Romantikens retninger: Universalromantik, nationalromantik og romantisme • Nationalromantikken og den historiske baggrund for dens opståen i Danmark, de semantiske skemaer i den danske og den svenske nationalsang
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Læreroplæg • Klasesamtale • Dialogiske arbejdsformer i gruppe- og pararbejde • CL inspirerede øvelser • En kombination af induktive og deduktive arbejdsformer • Debatterende artikel • Analyserende artikel af Volvo-reklame med fokus på filmiske virkemidler.

Titel 3	Litteraturhistorie og kanonforfattere del 2: Det moderne gennembrud (1871-1890) og begyndelsen af 1900-tallet
Indhold	<p>Teori/baggrund:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 'Brug litteraturhistorien' af Mimi Sørensen og Mads Ringvid, Systime, 2014 • 'Litteraturhistorien – på langs og på tværs' af Kjær-Hansen, B. m.fl. ibog Systime. • Afsnit om sproghandlinger (med fokus på begreber til samtaleanalyse: samarbejde, høflighed og face) fra "Begreb om dansk", Systime • PPT om samtaleanalyse udarbejdet af lærer <p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Henrik Pontoppidan: <i>Ane-Mette</i>, 1887 • Amalie Skram: <i>Constance Ring</i> (uddrag), 1885 • Herman Bang: <i>Frøkenen</i>, 1883 • Herman Bang: <i>Ved vejen</i> (uddrag), 1886 • Henrik Ibsen: <i>Et dukkehjem</i>, Dansk lærerforenings Forlag, 2. udg. 1989 (VÆRK) • Martin Andersen Nexø: <i>Pelle Erobreren</i> (uddrag), 1906-1910 • J. V. Jensen: <i>Arbejderen</i>, rejseberetning fra New York, Politiken, 1906 <p>Supplerende materiale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tv-versionen af <i>Et dukkehjem</i> fra dr.dk/bonanza (http://www.dr.dk/bonanza/search.htm?needle=et%2520dukkehjem&type=all&limit=120) • Forskellige malerier fra perioderne, hvor litteraturens motiver og temaer afspejles, bl.a. med fokus på fremstillingen af kvinder, natur, arv og miljø. • Impressionistiske malerier som perspektiv til den impressionistiske skrivestil. • Intro til Georg Brandes, de tre K'er, sædelighedsfejden og problemer, der sættes under debat.
Omfang	Ca. 4 uger

Særlige fokuspunkter	<p>Brandes' fokus: "Litteraturens rolle er at sætte samfundsproblemer under debat". Det traditionelle kvindesyn over for Det moderne gennembruds syn på kvinden, synet på natur og evolutionsteorien (Darwins "Arternes oprindelse"), De tre K'er, Sædelighedsfejden, Amalie Skram, Herman Bang som impressionistisk forfatter.</p> <p>Forholdene mellem Martin Andersen Nexøs liv og forfatterskab, arbejderklassen og dens forhold, fagforeningerne, samfundsudviklingen/den industrielle udvikling omkring år 1900.</p> <p>Intro til samtaleanalyse og analyse af udvalgte passager af "Et Dukkehjem".</p>
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Læreroplæg • Klassesamtale • Dialogiske arbejdsformer i gruppe- og pararbejde • CL inspirerede øvelser • En kombination af induktive og deduktive arbejdsformer • Analyserende artikel

Titel 4	Litteraturhistorie og kanonforfattere del 3: Mellemlkrigstiden og efterkrigstiden.
Indhold	<p>Teori/baggrund:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 'Brug litteraturhistorien' af Mimi Sørensen og Mads Ringvid, Systime, 2014 • 'Litteraturhistorien – på langs og på tværs' af Kjær-Hansen, B. m.fl. ibog Systime. <p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tom Kristensen: "Det blomstrende slagsmål" fra <i>Fribytterdrømme</i>, 1920. • Tom Kristensen: "Middag" fra <i>Fribytterdrømme</i>, 1920. • Martin A. Hansen: "Roden" 1955. • Karen Blixen: "Babettes gæstebud" (uddrag) fra <i>Skabneanekdoter</i>, 1958. • Peter Seeberg: "Patienten", fra <i>Eftersøgningen og andre noveller</i>, 1962. • Klaus Rifbjerg: "Det er blevet os pålagt" i <i>Konfrontation</i>, 1963 <p>Supplerende materiale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Malerier til at illustrere forskellen på realisme og modernisme: Jules Muenier: "At the Doorway", 1932 + Edvard Weie: "Mars og Venus", ca. 1923. • Andre ekspressionistiske malerier: Aloys Wach: "Armut" (fattigdom), 1919. Ernst Ludwig Kirchner: "Street, Berlin" 1913. Ernst Ludwig Kirchner: "Street, Dresden" 1908 • Kursisternes søgninger på og præsentationer af ekspressionistiske malerier. • Palle Nielsen: "Ligfiskerne" 1956 • Asger Jorn: "Den foruroligende ælling" 1959
Omfang	Ca. 2 uger
Særlige fokuspunkter	<p>Skelen mellem realisme og modernisme, bl.a. illustreret gennem to malerier. Ekspressionismen og de særlige træk i det ekspressionistiske sprog + Tom Kristensen. Efterkrigstiden og eksistentialismen, den eksistentielle krise med tomhed og angst. Eksistentialismens fokuspunkter: frihed, valg, handling, ansvar og angst. Forbrug og fremmedgørelse i 1960'erne. Velfærdsstatens udvikling i 1950'erne og 1960'erne. Konfrontationsmodernisme.</p>
Væsentligste	

arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Læreroplæg • Klassesamtale • Dialogiske arbejdsformer i gruppe- og pararbejde • CL inspirerede øvelser • En kombination af induktive og deduktive arbejdsformer • Analyserende artikel
---------------	---

Titel 5	Helle Helle noveller og samtaleanalyse
Indhold	<p>Teori/baggrund:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Afsnit om sproghandlinger (med fokus på begreber til samtaleanalyse: undertekst, samarbejde, høflighed, face + facework) fra ”Begreb om dansk”, Systime • PPT om samtaleanalyse udarbejdet af lærer <p>Kernestof: Noveller</p> <ul style="list-style-type: none"> • Helle Helle, ”Mere kaffe?” <i>Biler og dyr</i>, 2000 • Helle Helle, <i>Rester</i>, 1996 med fokus på udvalgte noveller (VÆRK) <p>Supplerende materiale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ”Adam og Eva” (kortfilm) som eksempel på undertekst https://www.youtube.com/watch?v=Q85gCIMO7w • Trailer til Per Fly: Bænken. Samtale mellem Stig og Kaj som eksempel på manglende brug af samarbejds- og høflighedsprincippet: https://www.youtube.com/watch?v=HtMJ1kj5K-8 • Krysters Kartel: Carsten og Malene som eksempel på face-truende adfærd, mangel på samarbejde og høflighed, undertekst. Carsten og Malene - YouTube
Omfang	Ca. 1 uge (Teorien om samtaleanalyse var allerede præsenteret i ”Titel 3”, hvor vi lavede samtaleanalyse af ”Et Dukkehjem”. Derfor det meget komprimerede forløb).
Særlige fokuspunkter	Til analyse af samtaler i noveller begreberne sproghandlinger, samarbejde, høflighed, undertekst, face-støttende og face-truende adfærd
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Læreroplæg • Klassesamtale • Dialogiske arbejdsformer i gruppe- og pararbejde • CL inspirerede øvelser • Åbne JA/NEJ spørgsmål • En kombination af induktive og deduktive arbejdsformer • Debatterende artikel

Titel 6	Retorik og taler
Indhold	<p>Teori/baggrund: Fra 'Begreb om dansk' og ' Håndbog til dansk' (Systeme) er brugt følgende afsnit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Om "Retorik" • Hensigter (informere, påvirke, underholde) • Genrer (informerende, argumenterende, underholdende) • Typer af taler (politisk, juridisk, lejlighedstale) • Ciceros pentagram • Disposition • Appelformer (logos, patos, dynamisk etos: forventningsetos, situationsetos) • Retorikkens sproglige virkemidler • De tre etosdyder (dokument udarbejdet af lærer). <p>"Taler i en krisetid" fra dansketaler.dk "Grundbog i retorik", om Stoltenbergs tale, Systeme.</p> <p>Kernestof: Martin Luther King Jr.: <i>Jeg har en drøm</i>, 28.8. 1963 (i oversættelse) Ronald Reagan: Tale i Vestberlin 12.6. 1987 (i oversættelse) Jens Stoltenberg: Tale i Oslo domkirke efter tragedien på Utøya, 24.7 2011 (i oversættelse) Lars Løkke: Tale i Vor Frue Kirke efter tragedien på Utøya, 27.7 2011</p> <p>Supplerende materiale: Tale på youtube med Martin Luther King: https://www.youtube.com/watch?v=vP4iY1TtS3s</p> <p>Tale på youtube med Ronald Reagan: https://www.youtube.com/watch?v=-wIGkpiOw3c</p> <p>Baggrundsmateriale om Borgerrettighedsbevægelsen og Martin Luther King. Baggrundsmateriale om Berlinmuren, Den kolde krig og Reagan, udarbejdet af lærer.</p>
Omfang	Ca. 2 uger
Særlige fokuspunkter	Analyse af kommunikationssituationen (Ciceros pentagram), tale typer og de tre forskellige hensigter med at holde tale. Analyse af sproglige virkemidler.
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Læreroplæg • Klassesamtale • Dialogiske arbejdsformer i gruppe- og pararbejde • Udfyldning af skema til at synliggøre de forskellige retoriske virkemidler i talerne.

Titel 7	Avisjournalistik (med fokus på fortællende journalistik)
Indhold	<p>Kernestof: Fra 'Håndbog til dansk' er brugt afsnit om:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nyhedsjournalistik: Avistyper, stofområder, de 5 nyhedskriterier, layout, nyhedstrekant, kilder, vinkling, genrer • Fortællende journalistik: dramatrekanten, new journalism <p>Tekster: Nyhedsartikler:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Forskellige nyhedsartikler fra dagens aviser opbygget ud fra nyhedstrekanten • Niels Holst: <i>Nyt skyderi på Nørrebro</i>, Politiken 3.6. 2009 <p>Fortællende journalistik:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kim Faber: <i>Frivilligt. Blod mod blod</i>, Politiken 24. 04. 2005 (uddrag) • Flemming Christiansen: <i>Den dag Daniel døde</i>, Politiken 20.12. 2014 • Claes Kastholm Hansen: <i>Blodig nat på stenbroen</i>, Politiken 20.5. 1993 • Morten Sabroe: <i>Ildkuglen i fjernsynet</i>, Politiken 21. 10. 1994 <p>Supplerende materiale: Fakta- og fiktionskoder Intro til fortællende journalistik (læreroplæg)</p>
Omfang	Ca. 2,5 uger
Særlige fokuspunkter	Klassisk nyhedsjournalistik – nyhedstrekanten, de fem nyhedskriterier, avistyper, kilder, vinkling Fortællende journalistik – dramatrekanten, fakta- og fiktionskoder, de fire træk til new journalism, berettermodellen.
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Læreroplæg • Klassesamtale • Dialogiske arbejdsformer i gruppe- og pararbejde • CL inspirerede øvelser • En kombination af induktive og deduktive arbejdsformer • Prøveeksamen